

kričoč

Časopis javnega zavoda RTV Slovenija • leto 50 • številka 3 • december 2021 • poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana

PREBUDIMO
SRČNOST,
KI JO NOSIMO
V SEBI.

SRČNO 2022!



RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA



Zimski večeri pred TV-ekrani bodo spet napeti - igrani program Televizije Slovenija je v avgustu zaključil s snemanjem šestih novih epizod igrane serije z naslovom Leninov park in Dolina rož, ki predstavljata nadaljevanje izjemno uspešne televizijske serije Jezero iz pred dveh let. Šest novih 50-minutnih epizod prihaja na male zaslone januarja 2022.

Foto: Ksaver Šinkar

vsebina

- 4–5 Bela knjiga in upokojevanje
- 6 Prenova prostorov
- 7 Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev
- 8–9 Olimpijske in paraolimpijske igre
- 10 Seja radijskega odbora EBU v Ljubljani
- 11 Ježkova nagrada Svetlani Makarovič, RTV 365
- 12–13 ARS-ova najboljša kratka zgodba
- 14–17 Programske novosti
- 18–21 Naša leta: Dominik Kranjčan
- 22 Srčni dan RTV, prvošolci, športne igre ŠKD
- 23 Križanka



KRIČAČ je interni časopis javnega zavoda RTV Slovenija. Ustanovitelj in izdajatelj: RTV Slovenija, Ljubljana, Kolodvorska 2, 1550 Ljubljana
Telefon: 01 475 25 30 e-mail: kricac@rtvslo.si
Interni časopis Kričać je uredila Služba za komuniciranje RTV SLO
Prelom: Mažca, Trzin
Tisk: Tiskarna Cicero, Begunje na Gorenjskem, naklada 1500 izvodov
Prispevke je lektorirala Vesna Vrabič.
Redakcijo smo zaključili: 22. novembra 2021
Na naslovnici: Voščilo RTV Slovenija. Avtorica Lea Čehovin.

uvodnik

Srčno 2022

Izteka se leto 2021, leto, polno izzivov, a tudi leto, polno hvaležnosti in solidarnosti. In tega se bomo gotovo najbolj spominjali.

Sodelavci smo z letošnjim srčnim dnevom RTV Slovenija pokazali, kako blizu nam je čut za sočloveka in da je tisto, kar nas resnično združuje, nesebična pomoč komu, ki ga morda nikoli ne boš spoznal, pa bo prav zaradi tebe preživel. Vsem sodelavcem, ki ste ob dnevu RTV darovali kri, se srčno zahvaljujem. Hvala tudi vsem tistim, ki ste v času vremenske ujme nemudoma priskočili na pomoč ter poskrbeli, da voda, ki je drla po hodnikih in jaških dvigala ter pronicala skozi strop, ni naredila še večje škode. Hvala tudi vsem, ki v tem zahtevnem času pripravljate decembrski program in boste poskrbeli, da se bomo tudi med temi prazniki povezali s poslušalci, gledalci ter uporabniki spletnih vsebin in jih nagovorili s kakovostnimi in žlahtnimi vsebinami.

Letos smo pokazali in dokazali, da zmoremo povezati na videz nepovezljivo. V edinstvenem projektu Skupaj naprej smo v sodelovanju s POP TV pred televizijske zaslone privabili skoraj vsakega drugega gledalca. Da povezujemo, vsako leto dokazuje naš otroški in mladinski program, ki s svojimi oddajami skrbi za generacije otrok, ki odraščajo ob razigranih in kakovostnih vsebinah, občutja in izkušnje ob spremljanju naših oddaj pa za vedno ostanejo z njimi. Firbcologom in infodromovcem čestitam ob deseti obletnici nastajanja in jim želim še veliko navdiha. Napetost narašča tudi pred začetkom predvajanja nadaljevanja Jezera oziroma mini serij Dolina rož in Leninov park, ki bosta od januarja naprej popestrili nedeljske večere. O tem, kako lahko zgodba neusmiljeno nastavi ogledalo posamezniku in družbi da vedeti, da smo si bolj podobni kot različni, vsako leto pričajo kratke zgodbe natečaja programa Ars, ki je natečaj za najboljšo kratko zgodbo razpisal že tridesetih. Arsova lastovka je šla letos v roke Davorinu Lenku za zgodbo Vilina in žiletko, v kateri na videz preproste povedi postopoma razkrivajo zapletene odnose v najmanjši družbeni celici, hkrati pa preslikavajo občutljive družbene odnose na splošno.

Komaj smo si »opomogli« od športnih uspehov v Tokiu, že potekajo mrzlične priprave na zimske olimpijske igre v Pekingu. Znova lahko pričakujemo pester izbor vsebin in spremljevalni program na Televiziji Slovenija, Valu 202 in rtvslo.si. Znova bomo skupaj z vso Slovenijo tudi s terenskim navijaškim središčem navijali za naše športnike in nas tako vse skupaj še bolj povezali.

Res je, različni smo. Vsak razmišlja po svoje in prav je tako, zanimajo nas različne stvari, navdihujejo drugačne zgodbe ... A s svojo požrtvovalnostjo, vnemo vseh vas zaposlenih, ki ustvarjate radijski, televizijski in spletni program ali kako drugače skrbite, da v naši hiši stvari tečejo, tudi povezujemo.

Z vsebinami tkemo nevidne niti skupnega, ki ne bi nastale brez srčnosti vas, sodelavcev.

Zato se vam iskreno zahvaljujem in vam želim srčno 2022.

Andrej Grah Whatmough,
generalni direktor RTV Slovenija

Na pobudo predsednika v okviru RTV Slovenija začela nastajati bela knjiga

V pogovoru med predsednikom države Borutom Pahorjem in generalnim direktorjem RTV Slovenija Andrejem Grahom Whatmoughom je bila dana pobuda o pripravi bele knjige o vlogi RTV Slovenija. Generalno vodstvo je pobudo pozdravilo in jo začelo uresničevati.

Mnenja in predloge zbiramo do konca junija na naslovu: belaknjiga@rtvslo.si.

Oktobra je generalno vodstvo RTV Slovenija objavilo javni poziv vsem zainteresiranim javnostim, naj prispevajo svoje predloge in mnenje o bodoči vlogi javnega medijskega zavoda RTV Slovenija. Javni poziv pomeni začetek priprave bele knjige o vlogi RTV Slovenija, ki naj bi sprožila široko javno razpravo o bodočem položaju RTV Slovenija in našla strokovno terpolitično soglasje o prihodnosti javnega medijskega servisa.

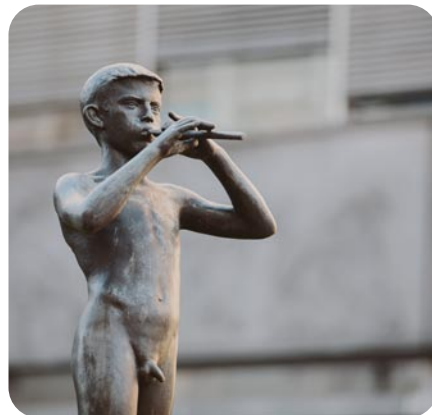


Foto: Jani Ugrin

Programsko-produkcijski načrt za prihodnje leto potrjen

Programski svet RTV Slovenija je na novembrski 32. redni seji potrdil predlog Programsko-produkcijskega načrta 2022, ki ga je pripravilo vodstvo javnega zavoda RTV Slovenija. Pri pripravi tega temeljnega dokumenta zavoda si je vodstvo RTV Slovenija za-

dalo cilj, da se z razpoložljivimi sredstvi pripravijo kakovostne in prepoznavne vsebine, pri tem pa se uresniči javni interes. Hkrati je vodstvo iskalo notranje rezerve, s katerimi bi racionalizirali delovne procese in izdatke. Načrt za prihodnje leto predvideva

kar nekaj programskih sprememb in novosti, pri čemer so programski svetniki dopustili trimesečno prehodno obdobje za postopno uveljavitev dela programskih sprememb, ki se nanašajo na Informativni program TV SLO.

Pripravljeni na Peking 2022

Zimsko športno dogajanje bo nedvomno vrhunec dosegle februarja, ko se bodo v Pekingu začele 24. zimske olimpijske igre. Gledalcem, poslušalcem in bralcem programov in spletnega portala RTV Slovenija se znova obeta bogat nabor vsebin. Olimpijske igre v Pekingu so tudi eden največjih trženjskih projektov prihodnjega leta.

Televizija Slovenija, Val 202 in portal rtslo.si se bodo 4. februarja znova naravnali na olimpijski čas in občinstvu ponudili prvovrsten pogled na olimpijsko dogajanje v Pekingu ter njegovo zakulisje. Skupaj bomo odštevali do največjega športnega dogodka, neposredne prenose tekmovanj bo mogoče spremljati na TV SLO 2, Valu 202 in portalu rtslo.si, obetajo se analize, pogovori z gosti, športne zanimivosti, razgledi po Kitajski in kitajski kulturi ... Val 202 bo z mobilnim studiom in navijaškim središčem znova ponesel olimpijsko vzdušje po Sloveniji.

Olimpijske igre v Pekingu so tudi velik trženjski projekt, h kateremu so vabljeni oglaševalci, tudi z videopredstavitvijo vseh olimpijskih vsebin, ki bodo februarja plemenitile naše programe.



Videopredstavitev olimpijskih vsebin, ki jih bodo pripravili na TV SLO, Valu 202 in rtslo.si. Foto: Mojca Boštele

Zanimanje za upokožitev nad pričakovanji

Zaradi velikega zanimanja je že potrjen razširjeni upokožitveni paket 2022. Za upokožitev pod posebej ugodnimi pogoji, ki jih je predvideval julija podpisani sporazum med socialnimi partnerji in generalnim vodstvom, pa se je odločilo okoli 70 zaposlenih.

Projekt tako imenovanega upokožitvenega paketa 2021, namenjenega zaposlenim, ki izpolnjujejo oba pogoja za upokožitev, se je uspešno končal. Z vsemi, ki so izkazali zanimanje za upokožitev, so bili avgusta in septembra opravljeni pogovori. Okoli 70 zaposlenih se je za upokožitev pod posebej ugod-

nimi pogoji tudi odločilo. V generalnem vodstvu so zadovoljni z velikim zanimanjem za upokožitev pod pogoji, ki jih je predvideval sporazum, torej, da zaposlenemu, ki izpolnjuje oba pogoja za upokožitev, pripada deset plač odpravnine.

Ker je bilo zanimanje veliko, je bil konec decembra 2021 sklenjen nov aneks h kolektivni pogodbi RTV Slovenija, s katero se je možnost upokojevanja pod ugodnejšimi pogoji razširila in podaljšala tudi v prihodnje leto. Razširjeni upokožitveni paket 2022 tako vključuje tudi tiste, ki jim do upokožitve manjkata dve leti ali manj. Organizacija zbiranja zanimanja in prijav ter pogovori bodo potekali podobno kot letošnje poletje oziroma jesen. Zaposleni bodo o vseh podrobnostih pravočasno obveščeni.

Kot so že večkrat pojasnili v generalnem vodstvu, se zavedajo, da z upokojevanjem sodelavcev odhaja tudi bogastvo znanja. Posebna pozornost se tako namenja tudi temu, da se znanje pravočasno prenese na druge sodelavce RTV Slovenija, če pa vrzeli ne bo mogoče drugače zapolniti, bodo mogoče tudi nove zaposlitve.



Foto: Adrian Pregelj

Spremembe na Televiziji Slovenija

Vodenje Televizije Slovenija je 21. septembra začasno prevzel vršilec dolžnosti generalnega direktorja Televizije Slovenija dr. Valentin Areh. Podprlo ga je 19 od 24 navzočih programskih svetnikov.

Konec avgusta je generalni direktor RTV Slovenija Andrej Grah Whatmough s položaja direktorice Televizije Slovenija razrešil Natalijo Gorščak. Položaj v. d. direktorja TV Slovenija je mesec dni pozneje prevzel dolgoletni novinar in urednik dr. Valentin Areh. 15. oktobra je s položaja odgovorne urednice Informativnega programa Televizije Slovenija odstopila Manica Janežič Ambrožič. Na položaju vršilke dolžnosti odgovorne urednice jo je decembra nasledila Jadranka Rebernik. Razpis za odgovornega urednika bo objavljen v najkrajšem možnem času.



Valentin Areh. Foto: Adrian Pregelj

Po vdoru protestnikov ostrejši varnostni ukrepi

Vdor protestnikov v studio informativnega programa Televizije Slovenija je zahteval dodatne varnostne ukrepe. Inšpektorat za delo ni ugotovil bistvenih kršitev varnostnih protokolov.

Prvi konec tedna v septembru je na RTV Slovenija minil vse prej kot mirno. Protestniki tako imenovanega gibanja OPS, ki so štiri mesece taborili pred glavno stavbo Televizije Slovenija v Ljubljani in v tem času večkrat zasedli ter onemogočili prehod skozi glavno avlo, so v petek zvečer, 3. septembra, okoli 20.30 prestopili vse meje do-

pustnega. Približno 20 protestnikom, ki so nasprotovali cepljenju in protikoronskim ukrepom, je kljub prisotnosti policije in varnostnika uspelo vdreti v studio informativnega programa Televizije Slovenija. Policija je protestnike odstranila iz stavbe. Inšpektorat za delo sicer ni ugotovil bistvenih kršitev varnostnih protokolov.

Po neurju potrebna obsežna sanacija

Konec septembra je območje Ljubljane zajelo neurje, v katerem je padla rekordna količina padavin. Zalilo je ceste in podhode, meteorna voda pa je vdrla tudi v prostore RTV Slovenija. Nastala je velika gmotna škoda, najhuje je bilo v stavbi Radia Slovenija.

»Preobremenjenost sistemov odvodnjanja je povzročila razvoj različnih dogodkov, od preplavitve meteorne kanalizacije do vdora fekalne kanalizacije tudi na naših objektih Radia in Televizije Slovenija,« je povedala Irena Pungartnik iz Biroinvesta. Kot je pojasnila, je prelivanje deževnice s streh studijskih traktov radijskih stavb povzročilo škodo v radijskih studiih in posameznih pisarnah v pritličju ter prvem in drugem nadstropju. Zaradi vdora fekalne kanalizacije iz javnega sistema v kleti je zalilo radijski arhiv.

Po podzemnem hodniku se je voda razlila v prvo klet televizijske stavbe, kjer je zaradi preobremenitve ene od glavnih odvodnih cevi zalilo tudi drugo klet. Meteorna voda se je prek napolnjenih meteornih odvodnikov in kondenznih odtokov iz klimatskih naprav zlivala v dvigalne jaške ob glavni recepciji, od koder se je prelila po hodnikih do posameznih prostorov v prvem nadstropju, pritličju in kletih. Popustila je še ena od strešnih odvodnih cevi v četrtem nadstropju, kjer je

voda zalila hodnik in več pisarn Oddajnikov in zvez.

Zaradi zaposlenih, ki so nemudoma ukrepali, škoda ni bila še večja. »Vse skupaj se je začelo 29. septembra, malo pred 22. uro, ko so bili k sreči v S13 takrat prisotni še tehniki radijske produkcije. Ko so opazili prelivanje vode s stropa, jim je v zelo kratkem času uspelo pokriti avdio mešalne mize in preostalo tehnično opremo v vseh petih studiih ter izklopiti napajanje,« je povedal Rok Kovač iz Radijske produkcije.

Sanacijo so začeli v četrtek dopoldne, do petka popoldne jim je uspelo škodo toliko odpraviti, da so lahko v ponedeljek dopoldne nadzorovano zagnali studia za igran program S01 in S02 v pritličju ter glasbeni studio S13 v prvem nadstropju. Kot je povedal Rok, so pri zagonu treh studiev opazili odpovedi nekaj manjših naprav in napajalnikov, ki pa so jih naslednji teden že zamenjali oziroma popravili. Studia za govorne vaje in prenose, ki sta bila najhuje poškodovana, sta ostala

zaprta. »Kljub pokrivalom, ki so omejili škodo, so bile mešalne mize, ekrani, miške, tipkovnice in druge avdio naprave jutro po povodnji zelo mokre, zato smo jih v radijskem laboratoriju razstavili in pustili zraku, da naredi svoje. Po desetih dneh sušenja smo nadzorovano vklopljali naprave in ugotovili, da jih večina še deluje. Največ škode so utrpeli drsni potenciometri na avdio mešalnih mizah – gre za precizne digitalne naprave, ki jim voda ni naklonjena, zato smo se odločili, da bomo med remontom studiev 11 in 12 okvarjene drsnike zamenjali. Strah ostaja, saj obstaja velika verjetnost, da bo življenjska doba razmočenih elektronskih naprav veliko krajša, kot je predvideno.«

Zaradi varnosti zaposlenih so bile takoj odstranjene tudi poškodovane stropne plošče in dvignjeni podi. Nameščene so bile izsuševalne naprave, še vedno pa je pomembno ogrevati in zračiti prostore, s čimer se preprečuje nastajanje plesni, še dodaja Irena Pungartnik.

Radio Koper s prenovljenim Studiem Hendrix

Radijski program je bogatejši za prenovljeni Studio Hendrix, ki omogoča še boljše izvedbo glasbenih nastopov v živo.

V času epidemije od marca 2020 do danes je bilo v legendarnem Studiu Hendrix Radia Koper izpeljanih prek 50 koncertov, ki so jih poslušalci lahko spremljali tako prek radijskih frekvenc kot prek video prenosa na družbenih omrežjih.

V oddaji **Dopoldan in pol** so na otvoritvi studia, 5. oktobra 2021, nastopili številni primorski glasbeniki, ki so s tem studiem močno povezani, saj so prav tam bodisi začeli svojo glasbeno pot ali posneli svoje največje uspešnice: **Rudi Bučar, Tinkara Kovač, Marko in Mirko Vuksanovič, Lean Kozlar – Luigi, Anika Horvat, Slavko Ivančič, Boštjan Pertinač in Drago Mislej - Mef.** Glasbenike je v studiu gostil voditelj Iztok Novak – Easy.



Andrej Šavko, odgovorni urednik Radia Koper, je ob tem povedal: »Želimo nadaljevati trend odlične poslušnosti našega radia v primorskem čezmejnem prostoru. Za to je poleg odličnih sodelavcev, ki se vsak dan trudijo za zanimiv in razgiban radijski program, nujno zagotoviti tudi odlične tehnične pogoje. To velja tako za programske ustvarjalce

kot za naše goste, še posebej glasbene, saj jim moramo nuditi najboljše pogoje, da predstavijo ali posnamejo svojo avtorsko glasbo. Ponosni smo na posodobljen studio, s katerim bomo poslušalkam in poslušalcem našega radia omogočali še boljše glasbeno izkušnjo.«

Sabrina Povšič Štimatec

“

Bilanca petletnega mandata varuhinje

Bi bili ORF? BBC? ZDF? ... Ne, raje izboljšajmo RTV.

Z mešanico ponosa nad doseženim, frustracije zaradi ovir pri uresničevanju izboljšav in zaskrbljenosti nad vrivanjem politike v prostor strokovnih razprav končujem mandat varuhinje pravic občinstva javnega medijskega servisa, ki sem ga začela v času, za katerega se zdi, da nima ničesar več opraviti z današnjim.



Ko sem leta 2017 po dolgoletnih novinarskih in uredniških izkušnjah prevzela novo medijsko nalogo, sem si želela, da bi dostojno nadaljevala pot, ki jo je leta 2008 utirila prva varuhinja Miša Molk, njen naslednik Lado Ambrožič pa leta 2016 predčasno zapustil. V viziji sem zapisala, da bom z vsem znanjem, osebnim zgledom in trmo, ki jih premorem, poskušala presekati vprašanje, kakšnega varuha potrebujejo naši gledalci, poslušalci, bralci in uporabniki.

Kakšnega varuha potrebuje občinstvo?

Ne potrebujemo fikusa v predverju nacionalne dnevnice, temveč jasnega, glasnega, vidnega, doslednega in strokovnega zagovornika vrednot javnega medija, ki brani programske standarde ter poklicna merila in načela novinarske etike. To je bil moj moto, ki sem mu sledila od začetka do konca. In še: biti varuh, ki si ne dovoli narekovati in se ne pusti ustrahovati. Zavedala sem se, da bo takih poskusov veliko, saj je ta inštitut samoregulacije že po naravi dela v presečišču najrazličnejših interesov. Razpet je med velikokrat nerealnimi pričakovanji raznoličnega občinstva, organov soupravljanja in vodstva, pa tudi tistih, ki si zaslužijo posebno spoštovanje, saj brez njih vsebin in storitev, o katerih govorimo, sploh ne bi bilo, torej programskih ustvarjalcev in drugih zaposlenih.

Drži, varuh je povsem neučinkovit, ko gre za nespremenljivo, na primer moteče oglasne prekinitve, neskončne ponovitve, TV-prodaje in prazne infokanale, ki jih občinstvo tako zelo sovraži. Lahko pa z avtoritete zaveznika vsakomur, ki plača RTV-prispevek, pove, da brez denarja ni programa. In da – vsaj kar se tega tiče – RTV pač ni BBC, ORF ali ZDF, čeprav se zdaj v program poskušajo kratkovidno skopirati nekatere njihove parcialne rešitve.

Varuhova naloga je lahko tudi neprijetna: vsakomur mora nastaviti ogledalo, z upanjem, da bo vsak pripravljen sprejeti to, kar v njem vidi. Ertevejevci upravičena pričakovanja občinstva, občinstvo pa argumentirana pojasnila. Kaj je prav in kaj narobe. Kaj je dobro in kaj slabo.

Kaj je treba (ob)varovati?

Novinarji, ki zase menijo, da so nedotakljivi in onkraj vsake kritike, so moje delo označevali za cenzorsko in se trudili zmanjšati njegov pomen. Gledalci in poslušalci, za katere je edini sprejemljiv varuhov odgovor slepo pritrdjevanje njihovim trditvam, da je dobro le to, kar je po njihovem glasbenem, filmskem, političnem, oblačilnem ali vrednostnem okusu, so mi očitali, da nisem »njihov« varuh, temveč advokat zaposlenih.

Ne eno ne drugo ni res.

Kar je treba varovati in obvarovati, nista oholost in samovšečnost posameznih ertevejevcev ali zmotna in škodoželjna protiertevejevska mitologija, da je na nacionalki vse narobe in da na RTV za njihov denar nihče nič ne dela, temveč vrednote našega javnega medijskega servisa. In tudi ertevejevsko samozavest, ki stoji na trdnih tleh, saj je RTV Slovenija bistveno več od posamezne TV-oddaje, posameznega RA-programa, posameznega MMC-članka ali posamezne RTV-storitve. Res je, po velikosti in finančah smo majhen javni medijski servis, po lastni produkciji in ponudbi ter upoštevanju razmerja pa orjaški in primerljiv z največjimi v Evropi.

Ilinka Todorovski

Položaj varuhinje prevzema Marica Uršič Zupan

Položaj varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija bo 18. januarja prevzela Marica Uršič Zupan, novinarka in urednica Primorskih novic ter predavateljica na Višji strokovni šoli Sežana. Med svojo predstavitevijo pred programskimi svetniki je kot tri najpomembnejše stebre delovanja varuha omenila novinarsko, uredniško in produkcijsko profesionalnost, medijsko etiko ter odgovorno vlogo medija v družbi.

»Ne pričakujem lahkega dela, saj je v časih, ko se v družbi te-

meljne vrednote vse bolj majoje, ko odgovornost izginja in se javnost s pomembnega vse bolj osredotoča na manj pomembno in celo banalno, delo ustvarjalcev medijskih vsebin čedalje bolj zahtevno. Glede na to, da bom prva varuhinja, ki ne prihaja z RTV Slovenija, upam, da bom z nekoliko drugačnim pogledom lahko nadgradila delo treh predhodnikov, ki so postavili zelo dobre temelje.«

Mojca Boštele

To so bile igre brez prave olimpijske duše

Olimpijski studio Televizije Slovenija. Foto: Adrian Pregelj

Do pomladi 2020 je kazalo, da bodo olimpijske igre v Tokiu še ena v vrsti največjih športnih prireditev, ki se je tudi novinarji zelo veselimo. Pa se je tako rekoč čez noč spremenilo vse. Vrata v japonsko prestolnico so se za tisto leto zaprla, marsikaj glede izvedbe projekta, ki je bil zamaknjen za 365 dni, je bilo treba ponovno premisliti.

Kar nekaj časa je trajala negotovost, ali bodo igre izvedene vsaj leta 2021, navdušenje nad udeležbo pa je v marsičem splahnelo. Predvsem je bilo veliko negotovosti glede tega, kaj in koliko bo novinarska ekipa tam sploh lahko postorila. Že od prihoda naprej smo bili priča številnim pregledom in omejitvam, a smo se jih kar hitro navadili, predvsem smo se jim hitro prilagodili.

Novinarji in snemalci smo se na posameznih prizoriščih ukvarjali z birokratskimi ovirami in prostovoljci, ki so se znali lepo smejati, a niso znali niti besede angleško, še manj pa razumeli novinarske zakonitosti na velikih tekmovanjih. Toda s svojo iznajdljivostjo in vztrajnostjo smo se prebili tudi tja, kjer uradno ni bilo mogoče, ter dobili in posneli izjave in dogajanja, do katerih uradno nismo imeli dostopa. Zato smo bili na koncu vsi skupaj zelo zadovoljni in ponosni na to, kar smo posredovali v Ljubljano za številne oddaje, predvajane na TV Slovenija.

To so bile igre brez prave olimpijske duše, ne le zaradi odsotnosti gledalcev, tudi sicer v mestu ni bilo čutiti, da tam poteka največja športna prireditev. Ni se bilo mogoče

znebiti občutka, da so izvedene samo zaradi komercialno-finančnih vzvodov, a brez pravega navdušenja med organizatorji in prebivalci.

Čeprav so bile zaradi številnih vzrokov posebne (kot bodo, kot kaže, tudi naslednje, zimske, leta 2022 v Peking), pri večini ekipe verjetno ne bodo zapisane pri vrhu spominske kartice. Gotovo bo nekaj stvari, ki ne bodo odšle v pozabo, toda enako gotovo je tudi, da ob odhodu iz Tokia ekipa ni uporabila besed nekdanjega predsednika MOK-a Juana Antonia Samarancha: Te igre so bile najboljše v zgodovini.

Čakajoč Pariz 2024.

Mile Jovanović

Zahvala Slovenskega paralimpijskega komiteja

RTV Slovenija je konec avgusta in v začetku septembra v svojih programih in vsebinah pokrivala tudi paraolimpijske igre v Tokiu. Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite je presenetil s posebno zahvalo športnim uredništvom in portalu Dostopno.si

Za slovensko paralimpijsko reprezentanco so bile letošnje igre zelo uspešne, saj se je v domovino vrnila s srebrno in bronasto medaljo parastrelca Frančka Gorazda Tirška. Paralimpijske igre niso le največji in najveličastnejši dogodek športnikov invalidov na svetu, temveč v svojem duhu nosijo pomembno sporočilo – klic k enakopravnosti in socialni vključenosti vsakega posameznika v družbi.

Prizadevanja invalidov po enakih možnostih in družbenem priznanju pa gredo vedno z roko v roki tudi s pozornostjo, ki jo tem tematikam namenjamo mediji. In prav RTV Slovenija je tisti medij v slovenskem prostoru, ki tovrstnim vsebinam namenja največ programskega časa in pozornosti.

Športni uredništvu Televizije Slovenija, Vala 202 in spletna portala Dostopno.si in RTVSLO.si so z velikim veseljem sprejeli



Foto: Lea Čehovin

posebno zahvalo Zveze za šport invalidov Slovenije oziroma Slovenskega paralimpijskega komiteja, ki je prepoznal vložek, ki so ga pred in med paralimpijskimi igrami ter po njih naši programi in portali namenili slovenskim paralimpijcem.

SZK

Drugačne, a s pomembnim sporočilom – šport se vrača



Navijaško središče Vala 202 v Ljubljani Foto: Adrian Pregelj

Pomisli o smiselnosti izvedbe iger 32. olimpijade so si sledili iz meseca v mesec. Iskanje primernih protokolov je spremenilo naš pogled na največji športni dogodek. Brez navijačev je bil drugačen, sterilni, ob iskanju rešitev za delo novinarske ekipe na prizorišču pa poln izzivov, načrtovanja, čakanja odobritev in še najbolj iznajdljivosti novinarjev. Ne logično se je prepletalo z logičnim, na prvi pogled nemogoče je postalo izvedljivo, včasih šele zadnji trenutek.

Športniki so skrbeli za vrhunske predstave, naša ekipa za poročanje o podvigih, a kljub temu smo na Valu 202 želeli več. Ob snovanju programa, zadnji hip,

razmeram v svetu primerno, smo želeli vključiti navijače, utrip, ki ga ni bilo na prizorišču, čustva, s katerimi so ljubitelji športa v Sloveniji čakali slovenske nastope in se ob njih navduševali. Projekt Tokio doma je z mobilnim studiem Vala 202 obiskal šest slovenskih mest, ponudil zabavo na prizorišču in prek radijskega etra ponudil drugačno, unikatno radijsko športno izkušnjo. V radijskem mobilnem studiu so se zvrstili številni strokovnjaki, nekdanji vrhunski športniki in lokalni športni zanesenjaki, ob pomoči katerih rastejo nove športne zvezde.

Osemnajst dni programa je povezovalo Slovenijo in Tokio, odprlo nove

dimenzije prepleta vsebin v etru, ponudilo nove tehnične izzive in predvsem navdušilo občinstvo. Val 202 je med olimpijskimi igrami v Tokiu izstopal na družabnih omrežjih, z rekordnimi odzivi in na olimpijskih temeljih pa znova postal najbolj poslušan radijski program. Olimpijske igre so tako prinesle veliko prilagajanja in potrpežljivosti ekipe na prizorišču ter nov pogled na radijsko poročanje, predvsem na vključevanje domačega okolja, s katerim je Val 202 julija in avgusta dihal olimpijsko.

Boštjan Reberšak

Pripravljeni na zimsko sezono z vrhuncem v Peking

RTV Slovenija ima v sezoni 2021/2022 pravice za prenose tekem svetovnega pokala Mednarodne smučarske zveze. Zimski program bo temeljil na tekmah alpskega smučanja, teka na smučeh,

smučarskih skokov, nordijske kombinacije in deskanja na snegu.

Lanska zimska sezona svetovnih pokalov na Televiziji Slovenija je bila najbolj gledana v zadnjih petih letih.

Vrhunec letošnje zimse sezone bodo zimске olimpijske igre februarja v Peking, ki jih bomo podrobno spremljali na programih RTV Slovenija. Nastopilo bo približno 40 slovenskih športnikov.

Evropska prvenstva v odbojki v prihodnjih letih na Televiziji Slovenija

Televizija Slovenija je pridobila televizijske in spletne pravice za evropska prvenstva v odbojki leta 2023, 2025 in 2027, in to tako za moške kot tudi za ženske. S podpisom pogodbe se tako vsa evropska prvenstva v na-

slednjih šestih letih vračajo na nacionalno televizijo.

Televizija Slovenija je eden izmed podpornikov slovenskega športa, zato boste žensko in moško odbojkarsko reprezentanco lahko spremljali tudi

na kvalifikacijskih tekmah za vsa evropska prvenstva v prihodnjih letih, vključno s kvalifikacijskim turnirjem za olimpijske igre v Parizu.

SZK

Srečanje članov Radijskega odbora EBU

V torek, 21. septembra 2021, je v Ljubljani potekalo srečanje članov Radijskega odbora Evropske radiodifuzne zveze EBU (EBU-Radio Committee), na katerem so se med drugim pogovarjali o razvoju in prihodnosti radijskega medija.



Od leve proti desni: Graham Ellis, predsednik Radijskega odbora EBU, Vanessa O'Connor, vodja odnosov z javnostmi pri EBU, Andrej Grah Whatmough, generalni direktor RTV Slovenija, dr. Andrej Smrekar, umetnostni zgodovinar in muzejski svetnik v Narodni galeriji, in Jean Philip de Tender, namestnik generalnega direktorja in direktor za medije pri EBU, foto: Adrian Pregelj

Člani Radijskega odbora Evropske radiodifuzne zveze (EBU), ki združuje 115 javnih radijskih in televizijskih postaj iz 56 držav, so se srečali na seji v Ljubljani, na kateri so se med drugim pogovarjali o položaju radia v avtu, o tako imenovanih povezanih avtomobilih in avtonomnih vozilih ter o dilemah radijskega medija, ki mu jih prinašajo s tem povezane digitalne in tehnološke spremembe.

Radijski odbor EBU, ki mu predseduje Graham Ellis (BBC), sestavlja 13 izvoljenih članov, praviloma direktorjev evropskih javnih radijev. Med njimi je tudi direktor Radia Slovenija Mirko Štular. Odbor, v katerem se obravnavajo najpomembnejše teme na področju radia v evropskem prostoru, mednarodnega sodelovanja, razvoja medija in skupnih projektov, med drugim upravlja tudi sklad (Innovation Fund), iz katerega se na podlagi izvedenega razpisa sofinancirajo najbolj inovativni projekti s področja avdio produkcije med članicami EBU. Ta sklad je v preteklosti podprl tudi projekte Radia Slovenija.

Srečanja sta se udeležila tudi predstavnik z vrha organizacije EBU, in sicer Vanessa O'Connor, vodja odnosov z javnostmi (Director of Member Relations & Communications), in Jean Philip de Tender, namestnik generalnega direktorja in direktor za medije (Deputy Director General EBU in Director Media).

Zbrane je najprej nagovoril generalni direktor RTV Slovenija Andrej Grah Whatmough, ki je med drugim povedal: »Javni radio v Sloveniji je v zadnjih letih nekoliko okrepil svoj položaj. Okrepila se je linearna poslušnost, predvsem pa je javni radio postal vodilni ponudnik digitalnih avdio vsebin. Zaupanje v javni radio je razmeroma visoko, še vedno je medij, ki mu slovenska javnost po vseh raziskavah najbolj zaupa. To se je zelo pokazalo med prvim valom epidemije – ko so se dosegi in ratingi zelo povečali, pa tudi samoiniciativen odziv javnosti je bil izjemen. Radio je torej še vedno medij, ki ga imajo ljudje za svojega, ki mu zaupajo in ki ima po mojem mnenju svetlo prihodnost.«



Seja Radijskega odbora Evropske radiodifuzne zveze v Narodni galeriji v Ljubljani, foto: Adrian Pregelj

Jean Philip de Tender, namestnik generalnega direktorja in direktor za medije pri EBU, pa je glede sprememb zakonodaje, ki se pripravlja v Sloveniji za Radio Slovenija poudaril: »Po eni strani javni mediji nimajo zadostnega financiranja, zato obstaja tveganje, da ne bodo več mogli izpolnjevati svojega poslanstva. Druga skrb pa je, da del denarja, namenjenega javnim medijem, vlagate v institucije, ki niso neodvisne in širijo sporočila vlade, zato so meje med neodvisnimi javnimi mediji in državno upravljanimi mediji vse bolj zabrisane.«

Na vprašanje, zakaj so javni mediji v tem času tako pomembni v družbi in zakaj se moramo boriti za njihov obstoj in predvsem za njihovo neodvisnost, pa je odgovoril: »Javni medij je temeljni kamen demokracije, ker zagotavlja in omogoča neodvisne in zaupanja vredne vsebine. Kadar govorimo o javnih medijih, ne govorimo o komercializaciji, temveč o zavezanosti nekaterim vrednotam. Naj vam omenim predvsem dve, ki sta res pomembni: to sta univerzalnost in neodvisnost. S sledenjem univerzalnosti poskuša javni medij doseči vsa občinstva, neodvisno od starosti, rase in spola. Z zavezanostjo do neodvisnosti pa se odvezuje od kakršnega koli komercialnega ali političnega pritiska

Primerjajmo Evropo z ZDA, kjer koncepta javnega medija skoraj ni. Prav v ZDA lahko opazimo potop v izrazito polarizirajočo razklanost družbe. Vse teme se stapljajo samo v črno in belo, primer tega je zelo pristransko poročanje družb FOX in CNN. V Evropi imamo zgodovinsko tradicijo javnih medijev z osnovnim namenom, da zagotovimo neodvisnost v poročanju.

Vse bolj smo zaskrbljeni zaradi razmer v Sloveniji, saj bosta kakovost in vrednost javnega servisa padli, hkrati pa bodo več moči dobile komercialne postaje in mednarodne korporacije, ki si jih pogosto lastijo politiki. Zelo je pomembno, da ohranite neodvisnost javnega servisa, prav tako pomembna sta zadostno financiranje in neodvisen nadzor.«

Ježkova nagrada brezčasni Svetlani Makarovič

»Svetlana Makarovič je vsestranska ustvarjalka, ki si nagrado Franeta Milčinskega - Ježka zasluži, ker ne le presega vsa razpisana merila, temveč je tudi humanistična intelektualka, za katero so značilne širina, globina in ostrina duha,« je letošnjo odločitev o nagrajenki pojasnila žirija za podelitev nagrade Franeta Milčinskega - Ježka.



Nagrada Frana Milčinskega - Ježka, ki se podeljuje za izvirne dosežke ali opus v tistih umetnostnih zvrsteh radijske in televizijske ustvarjalnosti, ki sledijo tradiciji Ježkovega duha, je šla letos v roke Svetlani Makarovič, vsestranski in brezčasni umetnici, ki je slovenski kulturni prostor obogatila kot igralka, dramatičarka, glasbenica, ilustratorka, pesnica, pisateljica, scenaristka, režiserka ...

Priznanje za svoje delo je prevzela v oddaji Vikend paket 24. oktobra.

Svetlano Makarovič je za Ježkovo nagrado predlagala prof. dr. Milena Mileva Blažič, ki je kandidaturo kompozitno podkrepila z utemeljitvenimi poudarki posameznih ustvarjalnih področjih, spetih v mozaik zdaj že včasih kanonske, brezčasne kariere letošnje nagrajenke.

V utemeljitvi nominacije Svetlane Makarovič je med drugim zapisala, da s svojo izvirno poetiko in neomajno kritično držo v slovenski kulturni prostor vnaša prepoznaven umetniški izraz, ki se udejanja na različnih področjih, od poezije do mladinske proze, šansona, gledališča in drugih področij. »Po besedah literarne zgodovinarke Irene Novak Popov velja za najpomembnejšo pesnico v generaciji, ki se je okoli leta 1960 od-

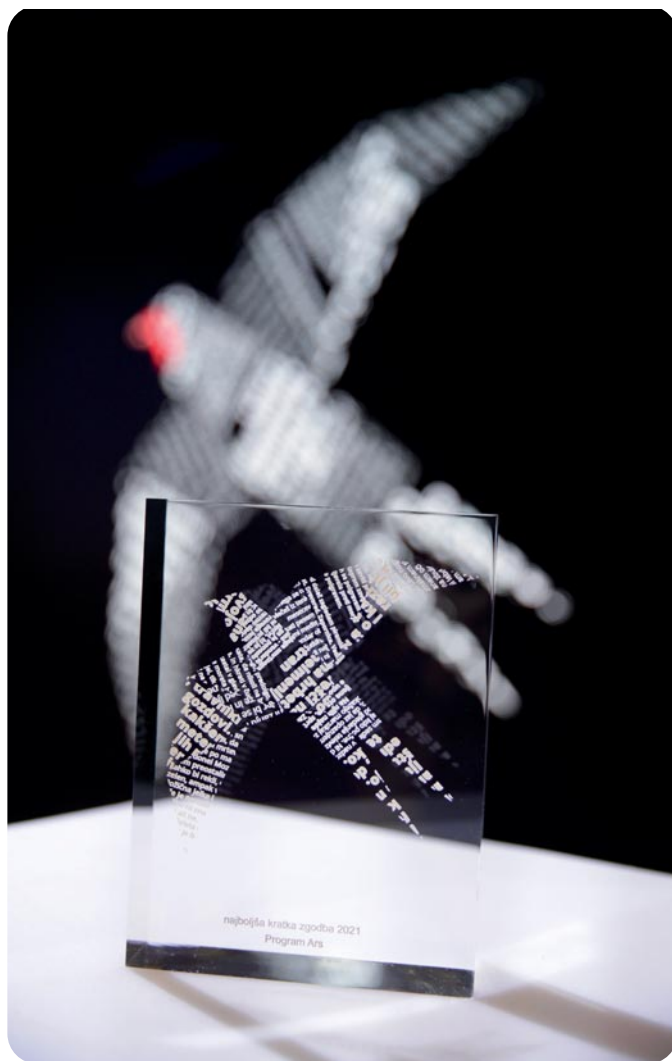


maknila od toka intimizma z obnovljenim novoromantičnim nasprotjem med lepim jazom in negativno zunanjo resničnostjo. Ob obsežnem pesniškem opusu pa so močan pečat pustili tudi drugi vidiki Svetlaninega ustvarjanja, v mnogočem sorodni iskrivemu, duhovitemu, kritičnemu duhu Franeta Milčinskega - Ježka; tu velja izpostaviti predvsem njeno mladinsko književnost in šansone.«

Žirija za podelitev nagrade Franeta Milčinskega - Ježka so sestavljali Jelka Stergel – predsednica, mag. Alenka Gotar, Gašper Salobir, Ingrid Kovač Brus, Nejc Jemec, Andraž Pöschl in Vanja Vardjan. Žirija je sprva ugotovila, da je na razpis prišlo več primernih predlogov, ki so pri vseh članih komisije naleteli na pozitivne odzive. Člani čestitajo vsem predlagateljem za izbor letošnjih nominirancev.

Podelitev lastovke na Ljubljanskem gradu

Nagrajenec jubilejnega, 30. natečaja Programa Ars je postal Davorin Lenko



Lastovko je oblikovala Bojana Fajmut

Natečaj za nagrado je že od začetka anonimen in omogoča novinkam in novincem, da se enakovredno pomerijo s priznanimi pisateljskimi peresi. »V teh tridesetih letih smo najbrž prebrali več deset tisoč zgodb uveljavljenih avtorjev, pa niti nismo vedeli, da so njihove. In seveda tudi zgodb ljudi, ki so se pač želeli preizkusiti,« je v govoru poudarila odgovorna urednica programa Ars Ingrid Kovač Brus.



Davorin Lenko, prejemnik nagrade lastovka za najboljšo kratko zgodbo Programa Ars

Program Ars je 15. septembra v Hribarjevi dvorani na Ljubljanskem gradu pripravil slavnostno podelitev lastovke, kot so ob jubilejnem 30. natečaju za najboljšo kratko zgodbo poimenovali to nagrado. Vprašanje, zakaj tako ime, pojasni misel urednika literarnih oddaj na programu Ars Mateja Juha: »Lastovka je majhna ptica s širokim razgledom, kot kratka zgodba, ki v sebi strne ves svet.«



Ingrid Kovač Brus, odgovorna urednica Programa Ars, in Matej Juh, urednik literarnih oddaj

Na letošnji natečaj uredništva za kulturo programa Ars je prispelo 531 zgodb. Strokovna žirija v sestavi dr. Alojzija Zupan Sosič, Diana Pungeršič in mag. Matej Venier je za zmagovalno zgodbo, Arsovo lastovko, izbrala lapidarno napisano zgodbo Davorina Lenka o skrajno mučnem praznovanju božiča z naslovom Violina in žiletke.



Lastovko je Davorinu Lenku izročil direktor Radia Slovenija Mirko Štular.

V utemeljitvi, ki jo je na podelitvi prebrala predsednica žirije dr. Alojzija Zupan Sosič, so zapisali, da nagrajena zgodba »osvetljuje običajen družinski prizor božične večerje popolnoma inovativno; v natančni strukturi pripovedi pa so zamolki, napovedani z ironijo in izpeljani s humorjem. Ti se praviloma iztečejo v tragikomično.«



Dr. Alojzija Zupan Sosič, predsednica žirije

Davorin Lenko je v pogovoru za Ars razkril, da že deset let pošilja zgodbe na Arsov natečaj, letošnja, Violina in žiletke, pa je nastala v petnajstih, dvajsetih minutah. Dodal je, da »kadar sta trenutek in občutek prava, se vse lahko zgodi zelo hitro«. V zgodbi sicer ni telesnosti in seksualnosti, rdeče niti dosedanjega Lenkovega pisanja, ki je razvidna tako v Telesih v temi, s kresnikom nagrajenem prvencu, kot poznejših delih – romanu Bela pritlikavka ter zbirkah kratkih zgodb Postopoma zapuščati Mizantropolis in Psihoporn. Pri besedilu Violina in žiletke, pravi avtor, gre za tipanje novih, drugačnih sfer, ki jih do zdaj še ni veliko raziskoval. Na prireditvi so zgodbo, ki je Lenku prinesla lastovko, interpretirali dramski igralci Jernej Kuntner, Vesna Jevnikar, Blaž Šef, Matej Zemljič in Klara Kastelec, režijsko pa je tako celotno prireditev kot odrsko interpretacijo zgodbe zasnovala Špela Kravogel.



Blaž Šef, Vesna Jevnikar, Matej Zemljič, Klara Kastelec, Jernej Kuntner

V Hribarjevi dvorani sta literarno-glasbeni dogodek povezovala Maja Moll in Aleksander Golja, podelitev lastovke pa je pospremil koncert tria LJD Ensemble z novo skladbo Milka Lazarja Simple pieces.



LJD Ensemble

Ob 30. jubileju natečaja je pri založbi ZKP RTV Slovenija izšla tudi zvočnica z igralskimi interpretacijami vseh dosedanjih nagrajenih zgodb. Tri izmed zmagovalnih zgodb iz let 2002, 2016 in 2019 avtoric Sabine Koželj Horvat, Mirjam Furlan Lapanja in Manke Kremenšek Križman pa bodo prihodnje leto zaživele tudi kot radijske igre.

Maja Žvokelj

Sled tisočletij ob dvestoletnici Narodnega muzeja Slovenije



Foto: Amir Muratović

Film Sled tisočletij je nastal v Uredništvu dokumentarnih oddaj ob dvestoletnici Narodnega muzeja Slovenije. Pri pripravi filma smo se veliko posvečali vprašanju, kako sicer negibne predmete oživiti. Osredotočili smo se na najprepoznavnejše muzealije in na tiste zbirke, ki so prihajale v muzej v prvih desetletjih delovanja. Zanimalo nas je, ali muzealci s sodobnimi naravoslovnimi raziskavami drugače vrednotijo predmete. Ob pripravah na raz-

stavo Zlata sled so na fotografiranje peljali kip Emonca, iz vitrine so vzeli tudi idole z Ljubljanskega barja. Kustosi so nam odprli depoje in nas očarali z zgodbami predmetov. Pri nastajanju filma so sodelovali še Slovenski etnografski muzej, Prirodoslovni muzej Slovenije in Arhiv Republike Slovenije, ki so se pozneje osamosvojili iz Narodnega muzeja.

Glasbo za film je prispeval Boštjan Gombač, ki igra na rekonstrukcijo neandertal-

ske piščali. Direktor fotografije je bil Bernard Perme, montažer Zlatjan Čučkov, scenarist in režiser Amir Muratović.

TV Slovenija se je na prav poseben način »vrnila« v Oddelek za konserviranje in restavriranje Narodnega muzeja Slovenije, ki ga vodi Eva Menart: pomembno vlogo v filmu ima restavrador Gorazd Lemajič, sin maskerja Zorana Lemajiča in oče oblikovalca zvoka Toma Lemajiča.

Amir Muratović

Prva vrsta z novimi skladbami: »Dvakrat Josip«

Snovalci oddaje Prva vrsta na Prvem programu Radia Slovenija smo pripravili prav poseben projekt ob počastitvi obletnici smrti dveh velikih slovenskih umetnikov: skladatelja Josipa Ipavca (ob 100-letnici smrti) ter pisatelja Josipa Jur-

čiča (ob 140-letnici smrti). K sodelovanju smo povabili sedem priznanih avtorjev: Zvezdano Novakovič, Tomaža Hostnika, Matijo Krečiča, Saša Vollmaierja, Roberta Petana, Boruta Morija in Andreja Ofaka, ki so v ciklu petih oddaj predstavili nove

avtorske skladbe, neposredno povezane z motivi iz življenja ali del obeh umetnikov. Cikel oddaj poteka v okviru evropskega projekta TuEu – moč javnosti.

Alja Kramar

Zgodovinsko sodelovanje v oddaji Skupaj naprej



Foto: Adrian Pregelj

Dve največji slovenski medijski hiši RTV Slovenija in POP TV sta sredi novembra v oddaji Skupaj naprej, ki je bila hkrati na sporedu tako na Televiziji Slovenija kot na programu POP TV, združili moči v konstruktivni želji po iskanju rešitev za izhod iz zdravstvene, družbene in psihološke krize, ki jo je povzročil covid-19.

Združitev obeh medijskih hiš v četr-

tkovi večerni oddaji je predstavljalo prvo tovrstno medijsko sodelovanje, s katerim sta tako RTV Slovenija kot tudi POP TV sporočili, da je vsaj na simbolni ravni možno preseči delitve, se poenotiti, sodelovati in stopiti skupaj za boljšo prihodnost vseh nas.

Oddajo Skupaj naprej, ki se je predvajala hkrati na TV SLO 1 in POP TV med

20:00 in 21:58, je v povprečju vsako minuto spremljalo 54 odstotkov gledalcev oziroma vsak drugi gledalec. Skupni doseg obeh oddaj je bil skoraj 700 tisoč različnih gledalcev. (Vir: AGB Nielsen Media Research, 11.11.2021, ciljna skupina 4+; delež gledalcev televizijskih vsebin v živo in z zamikom na isti dan, doseg: gledalci, ki so si ogledali vsaj 1 minuto oddaje.)

Na prvem festivalu Frišno slavila Joker Out in Alo!Stari



V začetku oktobra se je končal prvi projekt Frišno/Fresh – Dan nove slovenske glasbe, s katerim so se v regionalnem RTV-centru Maribor – s programoma Radia Maribor in Radia Si in Televizijo Maribor – poklonili novi slovenski glasbi.

Nagrado Naj nova slovenska skladba zadnjega leta, ki so jo izglasovali poslu-

šalci na radiomaribor.si in radioslo.eu, je prejela skupina Joker Out. Po mnenju strokovne komisije radijskih uredništev Radia Slovenija je nagrado za Naj izvedbo prejela zasedba Alo!Stari.

SZJ

Rac bere Raca za poslušalce programa Ars

V radijskem studiu 01, v katerem že desetletja nastajajo literarne oddaje in radijske igre, zadnja leta pa tudi zvočne knjige, je na torkovo jutro, 19. oktobra, v prijetnem vzdušju potekala predstavitev nove zvočne knjige Rac, ki je ta dan izšla pri ZKP RTV Slovenija, poslušalci programa Ars pa jo lahko od tega dne poslušajo v oddaji Odprta knjiga.

Gostje dogodka so bili Radko Polič - Rac, avtorica njegove biografije Petra Pogorevc, režiserka zvočne knjige Špela Kravogel in vodja založniške dejavnosti Mojca Menart. Pogovor je vodil Alen Jelen, ki je pogovor spretno vodil med nedavnimi spomini na nastajanje biografije in zvočne knjige ter oddaljenimi spomini na leta odraščanja, akademije in tudi prvega stika z Radiem Slovenija. »Bil sem še smrka-vec na akademiji in sem se čisto izgubil na teh hodnikih. Zašel sem v ta studio, kjer je ravno prepeval Ježek, vajo je imel. Pred njim sem imel veliko tremo, to je tako živ spomin na Ježka. Sploh nisem mogel govoriti. Spomnim se samo tega, da sem ga videl, ne spom-



Foto: Adrian Pregelj

nim se snemanja, čisto nič drugega.« V studiu je skozi svoje profesionalno življenje pozneje prebil ure in ure, nazadnje ob prebiranju svoje biografije Rac, ki v zvočni obliki obsega kar 18 ur. »Uporabil sem vsa mogoča sredstva, ki

so se naložila v meni kot človeku in igralcu. Poskušal sem maksimalno uporabiti vse svoje igralske sposobnosti,« je povedal ob izidu zvočne knjige.

Mojca Boštele

Zaživel je nov portal RTV 365

RTV Slovenija je z oktobrom predstavila nov portal multi-medijskih vsebin RTV 365, kjer so na enem mestu zbrane vse RTV-vsebine: filmi, serije, dokumentarci, radijske in televizijske oddaje, podcasti, risanke in številne druge domače in tuje produkcije. Z njim želi še izboljšati uporabniško izkušnjo dostopa do naših vsebin.

Nov portal je uporabniku bolj prijazen in pregleden, saj so na voljo tudi nove možnosti dostopa do vsebin: lahko se naročijo na priljubljene vsebine, ustvarijo svoj seznam vsebin in pogledajo zgodovino svojih ogledov in poslušanj. Pri predvajalniku audio in video vsebin so se ohranile možnosti, ki so jih vzpostavili že pri RTV 4D, to so možnosti časovnega zamika, dodajanja podnapisov, dodatnega zvočnega kanala in pos-

netka s tolmačem, dodatno pa lahko uporabniki vključijo tudi »način kina« (angl. theater mode).

Posebna novost portala pa je Filmoteka, knjižnica slovenskih filmov in filmov, pri katerih so sodelovali domači producenti. Njeno poslanstvo je omogočiti izbor domačih filmskih naslovov ter njihov enostaven in cenovno dostopen ogled kjerkoli in kadarkoli. Filmoteka nastaja v sodelovanju RTV Slovenija s Slovenskim filmskim centrom in slovenskimi neodvisnimi producenti ob podpori Ministrstva za kulturo.

SZI

Infodromovci in firbcologi praznovali deseto obletnico



Oddaji Firbcologi in Infodrom, ki sta se med mladimi in malo starejšimi že dobro uveljavili, sta to jesen z neustavljivo vneto vstopili v deseto sezono nastajanja.

V desetih letih je nastalo 181 oddaj Firbcologi, v oddaji je do zdaj sodelovalo 106 firbcologov. Raziskali so 543 terenov, prispevki s terenov pa imajo na Youtube skupno več kot 25 milijonov ogledov. Martina Peštaj, urednica, in Marko Naberšnik, režiser, avtorja od-

daje Firbcologi, sta ob okrogli obletnici povedala: »Serija oddaj, ki duhovito prepleta izobraževanje in zabavo, se je rodila pred desetimi leti. Zamislila sva si jo skupaj in ko smo iskali ime za oddajo, smo izhajali iz poklicev, kot so biologi ali arheologi. In kaj so potem vsi tisti, ki so radovedni, kot so junaki naše oddaje? Jasno, to so firbcologi.«

V jubilejno sezono je letos vstopila tudi ena in edina informativna oddaja za mlade pri nas – Infodrom. »Ko delaš in-



formativno oddajo, nikoli ne zmanjka tem, ki jih je treba razložiti, novih obrazov, ki jih je dobro poznati, in dogodkov, ki jih je vredno izpostaviti. Infodromu tako ne zmanjka vsebin za prispevke, ustvarjalcem pa vneme za raziskovanje, snemanje in spoznavanje novih sogovornikov,« je ob začetku nove sezone povedala urednica oddaje Tina Antončič.

Mojca Boštele

Skoraj 91 tisoč evrov zbranih v tednu (pred)praznične dobrodelnosti ZPMS

Med 13. in 20. decembrom je potekal Dobrodelni teden ZPMS in TV Slovenija, ki sta ga med akcijo podprla tudi Radio Slovenija in portal www.rtvlo.si, na katerem je vse do 24. decembra potekala še dobrodelna dražba legendarne Magnificove obleke iz filma Stereotip.

Letošnjo kampanjo so na ZPMS poimenovali Eno srce, v kateri združujejo tri socialno-humanitarne programe (Sapraniški sklad, Adin štipendijski sklad in Pomoč družinam). V dobrodelni akciji je sodelovalo šest oddaj Televizije Slovenija, ki so vsak dan med akcijo predstavljale različne teme in primere, s katerimi se na Zvezi prijateljev mladine srečujejo vsak dan. Sredstva so se zbirala cel teden, dobrodelni projekt in poziv k zbiranju sredstev pa so predstavljali v oddajah Tednik, Dobro jutro, Infodrom, Krompir, Vikend paket in kvizu Vem!, prek družabnih omrežij so se akciji pridružili tudi ustvarjalci oddaje V petek zvečer, projekt pa so podprli tudi na Radiu Slovenija in spletnem portalu www.rtvlo.si.

SZI





Dominik med solo točko septembra 2008.



Zasedba Greentown Jazz Band v Jazz Clubu Gajo leta 1994. Z leve Borut Bučar, Dominik in Peter Hudobivnik.

Dominik Krajncan

V Big Bandu RTV Slovenija je zaposlen že polnih 30 let, od leta 1990, ko se je vrnil s služenja vojaškega roka v JLA, torej mu zdaj teče že 31. leto delovne dobe. Z zasedbo pa je začel sodelovati že precej prej, ko je zanj slišal in ga povabil Jože Privšek kot mladega, nadarjenega džezovskega trobentača.

»Bil sem štipendist RTV na Srednji glasbeni in baletni šoli. Tam smo imeli tudi Big Band, ki ga je vodil Dušan Veble. Leta 1983 je Pavel Grašič zbolel, in so me prosili, da vskočim na neko snemanje. Vebletu me je predlagal Jože Privšek, ker so me tedaj že poznali prek brata Lojzeta Krajncana in so vedeli, da me zanima ta vrst glasbe. Takrat me je Privšek prvič slišal in bil zadovoljen z menoj. Od takrat so me redno klicali, da vskočim, če je bilo to potrebno. Tedaj so bili v Big Bandu zaposleni štirje trobentači. Prvi je bil Pavel Grašič, nihče ni mogel igrati trobente tako visoko kot on. Drugi je bil eden in edini Petar Ugrin - Pero, potem pa sta bila še Marko Misjak in Tomaž Grintal. Kadar so bili kakšni večji odmevni jazz koncerti, je Jože Privšek napisal partiture tudi za pet trobent in tedaj so me povabili zraven. Tako rekoč skoraj 40 let že sedim v tem bandu.«

V tistih letih je Dominik obiskoval srednjo glasbeno šolo, star 16 let. »Kot štipendist sem pogosto sodeloval v orkestru, za katerega sem upal, da bom nekoč v njem igral. Rojen sem na Ptuj leta 1967, vendar pa v tem starodavnem mestu glasbena scena ni bila na tako visoki ravni, da bi naši glasbeni družini omogočila hitrejše napredovanje. Živel smo v Ormožu, pozneje smo se preselili v Kranj, da smo bili bližje glasbenemu dogajanju. Poleg brata Lojzeta imam še sestre, ki sta tudi glasbenici, Eva poučuje klarinet, starejša Nada flavto; sem najmlajši otrok v družini. V Kranju me je že učil profesor Stanko Praprotnik, ki je poučeval na srednji glasbeni šoli v Ljubljani in v Kranju na nižji. Že v osmem razredu osnovne šole sem obiskoval prvi letnik trobente v srednji šoli v Ljubljani. Praprotnik se je tega domislil, da ne bi zgubljal časa. Potem sem delal tako, da sem bil vedno nekaj

glasbenih predmetov naprej, pri preostalih pa zadaj. V trobentaški sekciji so me vsi zelo podpirali že od vsega začetka.«

V Big Bandu je bilo kar nekaj Kranjčanov – trobentač Pavel Grašič in pozavnist Sašo Grašič, oba sta strica kitarista Primoža Grašiča, trobentač Marko Misjak in pianist Silvester Stingl. »Takrat ni bilo toliko dobrih in šolanih glasbenikov oziroma džezistov kot zdaj. To je bilo v 80. letih prejšnjega stoletja in čim se je nekdo pojavil, so ga takoj povabili medse.«

Igral tudi z legendarnim Petrom Ugrinom

Petar je žal prezgodaj odšel s tega sveta, umrl je leta 2001, star 57 let, za njim pa je ostala bogata glasbena dediščina, ki jo je prispeval s svojim igranjem. »Petar me je zelo spodbujal na začetku moje glasbene poti. Imeli smo ansambel Jazz Brass, v katerem so bili Lojze Krajncan, Petar Ugrin, Darko Roškar, Klemen Repe in jaz, idejo za ta ansambel pa sva dobila z Lojzetom.«

Do Jožeta Privška imel strahospoštovanje

»Bil je izjemna avtoriteta, že pogled je imel prodoren. Bil je res neke vrste genialec, vse je slišal, imel je absolutni posluš. Od njega sem se zelo veliko naučil, ves čas je bil ustvarjalen in je pisal glasbo tudi glede na sprotne potrebe. Posvečal se je jazzu, pa tudi drugim glasbenim zvrstem, bil je zelo raznovrsten. Mislim, da je bilo prav vse, kar je napisal, tudi izvajano, saj je pisal sproti glede na potrebe oziroma po naročilih za Big Band.«

V tistih časih ni bilo tako enostavno priti do notnega gradiva

kot danes. Zato je tudi Privšek imel nekaj težav, kadar je nemudoma potreboval partiture za Big Band. »Na Radiu smo imeli svoje prepisovalce not, ki so imeli veliko dela s prepisovanjem partitur – vse partiture oziroma vsi aranžmaji so bili prepisani za vsakega posameznega izvajalca v Big Bandu.«

Študij trobente je Dominik Krajncan nadaljeval na Visoki šoli za glasbo v Gradcu leta 1988. Izpopolnjevanje trobente in aranžiranja je nadaljeval na Berklee College of Music v Bostonu v ZDA, sloviti glasbeni šoli, kjer se je izobraževal tudi izjemni Jože Privšek. Na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani je bil njegov mentor Stanko Praprotnik, na Akademiji za glasbo in upodabljaljoče umetnosti Eduard Holnthaner, na Berklee College of Music v Bostonu pa Greg Hopkins – torej sama zvaneča imena.

Po stopinjah brata

Njegov brat je Lojze Krajncan, skladatelj in tudi dirigent Big Banda RTV Slovenija. Njuno medsebojno sodelovanje pa se je začelo že pred veliko leti, tako rekoč v otroštvu.

»Pri šolanju sem v resnici šel po stopinjah starejšega brata, mlajši sem šest let. Po srednji glasbeni šoli v Ljubljani sem se šolal v Gradcu in to je bila nasploh ena redkih glasbenih šol v Evropi za džeziste. Bil sem sošolec pianista Petra Miheliča, ki je dolga leta živel v New Yorku. V Gradcu sem študiral tri leta, nato pa se mi je ponudila možnost za nadaljnje izpopolnjevanje v Bostonu na Berklee College of Music. Jože Privšek mi je napisal priporočilo za pridobitev štipendije pri Kulturni skupnosti Slo-



Hugo Šekoranja, Dominik, v ozadju je basist Aleš Avbelj in Lojze Krajnčan kot dirigent.



Petar Ugrin in Dominik Krajnčan leta 1996



Ansambel Jazz Brass – z leve Lojze Krajnčan, Petar Ugrin, Darko Rožkar, Dominik in Andrej Koletič. Fotografija je iz leta 1995.



S koncerta za Glasbeno mladino v Cankarjevem domu leta 2000. Z leve pozavna Matjaž Mikuletič, klarinet Tadej Tomšič in trobenta Dominik.



Solo posnetek iz Studio 14 Radia Slovenija leta 2005.

venije. V dveh semestrih sem se veliko naučil tako glede igranja, komponiranja in aranžiranja.«

Imel je srečo s svojimi mentorji

»Začelo se je že pri Stanko Praprotniku. Bil je zelo iniciativen in je sam odšel v Los Angeles, kjer se je izpopolnjeval na lastne stroške, in od tam prinesel znanje v Slovenijo. Pred odhodom v Boston sem si želel, da bi mi predaval trobento Greg Hopkins. Ta želja se mi je tudi izpolnila, čeprav sem imel prvotno določenega drugega mentorja oziroma profesorja.«

Zaposlitev v Big Bandu je bila nekako pričakovana. »Moram reči, da so me v Big Bandu pričakovali, vedeli so, da se šolam, kaj zmorem, kako igram, in so računali name. Po izpopolnjevanju v Bostonu sem odslužil vojaški rok v Ilirski Bistrici in Ljubljani, kjer sem igral v vojaškem orkestru. Po prihodu domov sem se vključil v Big Band. V orkestru so imeli pet trobentačev. Ravno pred mojo zaposlitvijo pa se je sprostilo delovno mesto in so bili samo štirje – Petar Ugrin, Pavle Grašič, Marko Misjak in Tomaž Grintal, ki so bili v rednem delovnem razmerju. To je bila legendarna sekcija, ki je posnela veliko dobrih plošč oziroma različnih izvedb – od džezovskih do komercialnih. Od leta

1990 sem tako redni član Big Banda RTV Slovenija.«

Dominik je večkrat sodeloval tudi s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana že v času obiskovanja srednje glasbene šole, saj je v njem igral njegov učitelj Stanko Praprotnik. »V njem sem igral, ko je bila potrebna razširjena zasedba za določene programe, in takrat je Stanko povabil tudi mene.«

Slovenski jazzovski skladatelj, trobentar in aranžer

Glasbeniki so navadno vsestransko dejavni, poleg z Big Bandom RTV Slovenija je Dominik Krajnčan povezan tudi z Greentown Jazz Bandom in Dominik Kranjčan Quartetom. O Dominiku je znana anekdota, ko je leta 2003 pet tednov igral na ladji, ki je plula po Karibih. Pred tem je moral opraviti avdicijo, ki je bila zelo zanimiva in tudi nenavadna. Evropskemu agentu, ki je bil odgovoren za iskanje glasbenikov za ameriškega organizatorja potovanj, je odigral v živo kar po mobitelu izbrane standarde, in stvar je bila opravljena.

Delo glasbenika je zelo razgibano

»Zelo rad sem igral v Greentown Jazz Bandu pod vodstvom

Boruta Bučarja tudi zato, ker sem z njimi prepotoval velik del Evrope in Amerike. Posneli smo veliko zgoščenk in imeli veliko nastopov tudi doma.«

Ni še tako dolgo tega, ko so skoraj podrli legendarni Studio 14 na Radiu Slovenija, kar je bil za glasbenike gotovo velik udarec. Nešteto odmevnih prireditev in snemanj se je dogajalo prav v njem.

»Glede Studia 14 smo zaradi posegov v ta prostor glasbeniki že kar precej žalostni. To je nedvomno legendarni studio, zaradi prenove pa že nekaj let v njem ne moremo nastopati in vaditi. Upam, da ga bodo vendarle uredili in da bo spet lahko zaživel v nekdanjem sijaju.«

Korona razmere, ki so se začele leta 2020, so močno zaznamovale tudi glasbeno področje, torej glasbenike. »Glede vpliva koronavirusa moram reči, da v Big Bandu tega sicer nismo pretrpeli občutiti. Skoraj ves čas smo imeli vaje, saj so nam razmere v Studiu 26 dopuščale, da smo lahko zagotovili ustrezno razdaljo med glasbeniki. Big Band ni ravno velika zasedba, v njej je okoli 17 glasbenikov in zato nam je bilo lažje. Ob sobotah smo izvajali koncerte v živo po radiu, kar je bila v teh utesnjenih in vase zaprtih časih za nas glasbenike precejšnja sprostitev.«

Kolegialni odnosi

V vsaki glasbeni zasedbi, posebej še v večji, kot je Big Band RTV Slovenija, se dogajajo kadrovske spremembe in menjave generacij, pa tudi napetosti. Po vseh teh letih imajo Dominika glede na njegovo znanje in izkušnje za, lahko bi rekli, steber sekcije trobentačev Big Banda, njegovo mnenje in pripombe se velikokrat upoštevajo. Kot odličen glasbenik in solist je Dominik Krajnčan obogatil več sto posnetkov popularnih in tudi umetelnih programov.

Pravi, da kakšnih posebnih načrtov nima. »Je pa seveda pred tako glasbeno zasedbo, kot je Big Band, vsak dan veliko izzivov. Nenehno se vrstijo novi nastopi, prihajajo ugledni glasbeni gosti z različnimi programi, ki se razlikujejo glede načina igranja. Če hočemo, da koncert zveni odlično, se moramo vsemu prilagoditi. Marca letos sem prejel priznanje RTV Slovenija za leto 2020 za izjemne dosežke oziroma za nadpovprečne delovne dosežke v daljšem časovnem obdobju. To priznanje mi veliko pomeni v smislu, da je bilo vse moje življenjsko delo opaženo in priznано.«

Jože Skok

Srčni dan RTV Slovenija

Osemindvajseti oktober je dan Radiotelevizije Slovenija in tudi letošnjega smo se spomnili z nekaj drobnimi pozornostmi, imel pa je tudi dobrodelno noto. Zaradi nizke zaloge krvi smo letošnji srčni dan RTV Slovenija vse zaposlene pozvali, naj se pridružijo krvodajalski akciji. Vsem, ki ste se pozivu odzvali, iskrena hvala. Med tistimi, ki redno darujejo kri, je tudi upravitelj obrambnih načrtov na RTV Slovenija Viktor Erzar, ki je to življenjsko tekočino daroval več kot 160-krat. »Začel sem leta 1976. Gre za družinsko tradicijo, tudi oče je bil krvodajalec. Tako pomagaš ljudem, vedno pa sem pomislil tudi, da jo bo morda potreboval kdo od domačih,« je ta dan povedal za TV Dnevnik.



Jesenske športne igre



Prvi vikend v oktobru je počitniški dom v Fiesi gostil jesenske športne igre v organizaciji Športno-kulturnega društva RTV Slovenija. Udeleženci so čudovito sončno vreme izkoristili in se po-

merili v malem nogometu, odbojki na mivki in badmintonu, tekači pa so izkoristili obmorsko pešpot. Po dopoldanski kavici so se ekipe zbrale in odpravile na igrišča v Fiesi in nad Piran, navijači so s tribun glasno spodbujali svoje favorite. Dogodek je po koronskem obdobju znova združil in povezal sodelavce iz Ljubljane in regionalnega centra v Kopru. Po daljšem premoru so bili zelo veseli ponovne priložnosti za mreženje, izmenjavo mnenj in izkušenj ter primerjavo delovnih procesov. Druženje se je končalo s piknikom, tisti najbolj pogumni pa so izkoristili priložnost za skok v morje, ki so mu namerili še prijetnih 21 stopinj. Na koncu sta odzvanjali skupna pobuda in želja, da bi tovrstnih povezovalnih srečanj bilo še več. V društvu si želijo, da bi prvi vikend v oktobru tradicionalno pripadel jesenskimi športnim igram in da bi se jih zaposleni udeležili v čim večjem številu. Če bodo razmere dopuščale, pa naj bi vmes že sledila tudi spomladanska različica iger. Držimo pesti.

Tanja Rosandić

Otroško razigrano leto

Leto dni zatem, ko smo se zaradi epidemije morali odreči marsičemu, se je letošnjo jesen in zimo vendarle vrnil delček nekdanje razigranosti. Otroci naših zaposlenih so decembra po letu dni znova prejeli novoletna darila in čeprav druženje z dedkom Mrzom ni bilo mogoče, so si lahko po zaslugi urednice Uredništva otroškega in mladinskega programa TV SLO premierno ogledali risani film Zog in le-teča zdravnik, lepe praznike pa jim je voščil bober Bor. Razigrano je bilo tudi nekaj mesecev prej, ko je bila znova mogoča organizacija zdaj že tradicionalnega sprejema prvošolčkov. Zadnji avgustovski dan so prvošolke in prvošolčki naših zaposlenih in rednih honorarnih sodelavcev popoldne preživeli v Minicityju. Sprejem prvošolčkov, ki je potekal v organizaciji službe za komuniciranje, se je začel z razigranim plesom, ki mu je sledilo igrivo spoznavanje novih poklicev in veščin, tudi v koticu RTV Slovenija, v katerem so lahko izrazili svojo kreativnost. Najbolj pogumni so se preizkusili tudi v manjši različici



adrenalinskega parka, nekaj športno navdahnjenih pa se je pomerilo v košarki. Ob koncu so prejeli še manjšo pozornost z najosnovnejšim za dober začetek šolskega leta.

	KRIČAČ	OSMAN, TUREK	FILOZOF ZADNIKAR	PRIRASTEK	KOPNO V MORJU	OVČJE KRZNO
	UPIRANJE					
	MESTO V ESTONJI					
	OZVEZDJE SEVERNEGA NEBA					
	IGRALEC BOGATAJ					
	POLTEMA					
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO ŠVICARSKI SKLAD. IN DIRIGENT (ANDREA) TV-VODIT. (BERNARDA) NENADAR-JEN ČLOVEK						
ČEŠKI REŽISER (OTAKAR)					STRNIŠČE	
					KONICA, ŠPICA	
NAPRAVA ZA PREISKOVANJE UŠES						KRAJ POD KRIMOM
						PRJETEN VONJ
LOŠČILO				JUDOVSKI MESEC	REKA V ŠVICI	
					KRAJ PRI SEČOV LJAH	
NEMŠKI DRAMATIK IN PISATELJ (HEINRICH VON)						ODŽAGAN KOS DEBLA
						MOSTIČEK
PREDEL MARIBORA					ŽENSKO SP. PERILO	
					ZAČETEK AZBUKE	
NEKDANJA SLOVENSKA PLAVALKA						
KONEC POLOTOKA			SLABA, NEPRI-MERNA NAVADA			

Rešitve nagradne križanke pošljite na naslov kriac@rtvslo.si. Izžrebali bomo tri nagrajence.

Rešitev križanke Kričac (avgust 2021): Sergio Tavčar

Nagrajenci: Ivan Kramberger, Anamarije Fuhrmann, Irena Četina

NOV SPLETNI PORTAL RTV-VSEBIN!

RTV 365



Z bogato knjižnico
slovenskih filmov **Filmoteko.**

ODDAJE	PRISPEVKI	PODKASTI	RISANKE	FILMI
DOKUMENTARNI FILMI	SERIJE	ŠPORT	RAZVEDRILO	INFO

 **RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA**

www.rtv365.si
#tuditojejavniRTV

